

JASMINI MARKIČ OB ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU

*Érase una mujer muy ingeniosa,
enteramente al estudio entregada.
Érase una profe al libro pegada,
gran compañera e hispanista famosa.*

Besede, s katerimi bi lahko strnjeno izrazila svoja občutja do drage prijateljice in kolegice, ki letos praznuje pomemben življenjski jubilej in ki je delovala na Hispanistiki od njene ustanovitve na Oddelku za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani v študijskem letu 1981/82 dalje (Kako *tempus fu(n)git*, mar ne Jasmina!), so zagotovo Cervantesove besede: »Ena od reči ..., ki vrlega in odličnega človeka vsekakor navda z zadovoljstvom, je ta, da vidi, kako dober glas o njem še za živa kroži od ust do ust.«

Vse, kar Jasmina Markič dela v strokovnem življenju, vedno naredi z odločnimi koraki in dobrimi nameni – s študenti, doktorandi, kolegi, prevajalci in tolmači z veseljem in neutrudno deli svoje bogato znanje o vseh značilnostih španskega jezika, včasih celo o njegovih najpodrobnejših finesah. Pomembna je tudi njena vloga pri uveljavljanju tolmačenja v slovenskem prostoru za španski, portugalski in francoski jezik ter pri izobraževanju številnih mladih, ki se odločajo za ta poklic. Lahko bi rekla, da je njen notranji moto – *znanje je bogastvo, ki ga lahko razdajaš, ne da bi obubožal*.

Znanje tujih jezikov in kulturno širino si je pridobila že v mladih letih, saj je odraščala v zelo različnih okoljih, celo na različnih celinah. Že takrat so ji vcepili večkulturni duh in zavedanje, kako pomembni sta v človekovem življenju izobrazba in kultura. Zdi se, kot da ji notranja intelektualna lepota nenehno odseva na obrazu in ji kot nekakšen notranji izvir večne mladosti daje nevidno moč. Brez nesebičnega npora pri delitvi znanja si Jasmine ne znam predstavljati. Globoko v sebi se zaveda moči izobraževanja, saj znanje bogati tistega, ki ga zna dati, in tistega, ki ga je voljan sprejemati.

Zato tudi vestno ohranja našo hispanistično zgodovino. Že mnogokrat nas je rešila iz zagate, ko se nismo mogli spomniti kakega za nas pomembnega preteklega dogodka ali nismo našli papirjev, s katerimi bi si te dogodke natančno priklicali v spomin. Včasih ji v šali rečemo knjižni molj ali kar *hrček*, ki vse dokumente (v fizični in virtualni obliki) hrani v svojem majhnem kabinetu, ki že spominja na hispanistični arhiv. Če se je v dolgih letih morda kaj *izgubilo s prevodom*, je to samo zato, ker ji je računalnik nepričakovano izdihnil in ni pravočasno naredila kopije, a to se zgodi zelo poredkoma. Nekaj spisov se najde povezanih tudi s portugalsčino, ki je kot študijski program zaživela v študijskem letu 2022/23. Pri snovanju tega programa ter vzpodbujanju k izobraževanju kolegic s področja portugalskega jezika in književnosti ima Jasmina neprecenljive zasluge.

V ljubezni do španskega jezika ni nikoli zavračala književnosti, lahko bi celo rekla, da je svoje najboljše jezikoslovne raziskave ustvarila s pomočjo literarnih besedil. Tako so ji posebej pri srcu prozna besedila hispanoameriške in španske književnosti 20. stoletja, ki so v ospredju njenega bogatega znanstvenoraziskovalnega opusa, posvečenega

tako španskemu jeziku (njena najbolj priljubljena in raziskana tema so glagolske perifraze) kot špansko-slovenskim kontrastivnim analizam. Pisatelja, ki v njenih znanstvenih člankih izstopata, sta Gabriel García Márquez in Javier Marías. Prav pogled skozi prizmo literarnih del je vzpodbujal njenega kritičnega raziskovalnega duha in ji vedno znova odstiral še neznana spoznavna obzorja. Jasmina se gotovo strinja z besedami o neminljivosti Javierja Maríasa iz njej zelo ljubelega romana *Tako belo srce*: »... v resnici nič ni zanesljivo in se vse izgublja. Nikdar ni celote ali pa nemara nikoli ničesar ni bilo. Le da je res tudi, da se ničemur čas ne izteče in je vse tam, čaka, da se bo smelo vrniti ...«.

Na pluralnost mnenj vedno gleda kot na bogastvo in ne kot na pretečo nevarnost. Zavedanje, da smo zmotljivi in da lahko drugačno mnenje pelje le v pristno srečanje z drugimi, ki razmišljajo drugače, pri kolegih in študentih vzbuja spoštovanje. Vrlina resnično velikih ljudi je tudi ta, da znajo biti v svoji veličini ponižni. Jasmina je zame vedno zgled kolegialnosti in nesebičnega prijateljstva. A več kot moja okorna zahvala lahko povedo pesnikove besede (William Shakespeare je omrežil tudi Javierja Maríasa):

Ko te opevam, stiska me srce,
ker vem, da globlji duh po tebi streže,
da z vsem, kar zna, proslavlja ti ime
in s svojo hvalo meni jezik veže.
A tvoja vrednost je kot ocean,
ki skromna, ki ponosna jadra nosi;
zato na to brezbrežno morsko plan
še moja drzna barka pot si prosi.

(William Shakespeare, *Soneti*)

Draga Jasmina, od srca ti hvala za vse, kar si v minulih desetletjih storila za nas, tvoje kolege in iskrene prijatelje, ter za razvoj in ugled slovenske hispanistike tako na naši Filozofski fakulteti kot na številnih univerzah v tujini.

Branka Kalenić Ramšak